

Opinia prawna w zakresie dokumentacji dotyczącej przewozu odpadów od podmiotów zwolnionych z prowadzenia ewidencji

Opinia dotyczy sposobu dokumentowania odbioru oraz transportu odpadów od podmiotów zwolnionych z prowadzenia ewidencji. Podmiot zwolniony nie jest/nie musi być zarejestrowany w Bazie Danych o Odpadach (dalej BDO) czyli tym samym nie ma możliwości generowania Karty Przekazania Odpadów (dalej KPO), Zgodnie z obecnym systemem prawnym istnieje obowiązek posiadania przez kierującego środkiem transportu wygenerowanego z BDO potwierdzenia wystawienia karty przekazania odpadów (KPO). Wynika to z art. 69 ust. 1a ustawy o odpadach, wskazujący wprost, że kierujący środkiem transportu, którym są transportowane odpady, jest obowiązany posiadać w trakcie transportu potwierdzenie wygenerowane z BDO, umożliwiające weryfikację informacji zawartych w karcie przekazania odpadów ze stanem rzeczywistym.

Natomiast w przypadku karty przekazania odpadów komunalnych (dalej KPOK) obowiązek ten reguluje art. 71a ust. 3 ww. ustawy, zgodnie z którym kierujący środkiem transportu, którym transportowane są odpady komunalne do posiadacza odpadów prowadzącego zbieranie odpadów komunalnych lub przetwarzanie odpadów komunalnych, jest obowiązany posiadać w trakcie transportu potwierdzenie wygenerowane z BDO, umożliwiające weryfikację informacji zawartych w karcie przekazania odpadów komunalnych ze stanem rzeczywistym.

W przypadku jednej jak i drugiej karty system BDO posiada funkcjonalność umożliwiającą posiadanie wygenerowanego potwierdzenia wystawienia KPO lub KPOK na urządzeniu mobilnym w postaci pliku pdf lub papierowego wydruku z systemu.

Jednak dla podmiotów korzystających z zwolnienia nie ma możliwości wygenerowania potwierdzenia ponieważ transport będzie odbywał się bez KPO.

Podmioty które są zwolnione z ewidencji są to nieprofesjonalni zbierający lub wytwórcy odpadów korzystający z zwolnienia w ilości i masie zgodnym z rozporządzeniem ministra Klimatu.

Zwolnienie z BDO czyli i KPO na podstawie Ustawy o odpadach¹ zawarte jest w art. 45.1.1 gdzie np. sklep może odbierać zużyte akumulatory od konsumentów i je przekazywać do zbierającego bez rejestracji w BDO (art. 51.2.3)

Zgodnie z Art. 51. ustawy o odpadach nie podlegają wpisowi do rejestru podmioty prowadzące działalność inną niż działalność gospodarcza w zakresie gospodarowania odpadami, który zbiera odpady opakowaniowe i odpady w postaci zużytych artykułów konsumpcyjnych, w tym zbieranie leków i opakowań po lekach przez apteki, **przyjmowanie zużytych artykułów konsumpcyjnych w sklepach**, systemy zbierania odpadów w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych, urzędach i instytucjach (nieprofesjonalna działalność w zakresie zbierania odpadów);

Art. 45. 1. ustawy o odpadach zawiera zwolnienie z obowiązku uzyskania odpowiednio zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów dla podmiotów prowadzący działalność inną niż działalność gospodarcza w zakresie gospodarowania odpadami, który zbiera odpady opakowaniowe i odpady w postaci zużytych artykułów konsumpcyjnych, w tym zbieranie leków i opakowań po lekach przez apteki, **przyjmowanie zużytych artykułów konsumpcyjnych w sklepach**, systemy zbierania odpadów w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych, urzędach i instytucjach (nieprofesjonalna działalność w zakresie zbierania odpadów);

Warunki korzystania z zwolnienia na zbieranie dla **przyjmowania zużytych artykułów konsumpcyjnych w sklepach** zawarte są w Art. 45. 2. ustawy o odpadach.

Podmiot, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jest obowiązany posiadać umowę zawartą w formie pisemnej pod rygorem nieważności, z posiadaczem odpadów posiadającym zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów wymienionych w ust. 1 pkt 1, dotyczącą, co najmniej nieodpłatnego przyjmowania odpadów

Kolejnym zwolnieniem są objęte **podmioty korzystające z warunków zawartych w Rozporządzeniu Ministra Klimatu w sprawie rodzajów odpadów i ilości odpadów, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji**

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2013 poz. 21)

odpadów². Te podmioty jeżeli nie wytwarzają innych odpadów niż komunalne oraz w ilości i rodzaju wymienionych w rozporządzeniu nie mają obowiązku rejestrować się do BDO i tym samym nie będą miały możliwości generowania KPO.

Obowiązki transportującego

Transportujący odpady (a więc i transportujący wytworzone przez siebie odpady lub bez KPO) musi zapewnić, aby transport odpadów nie zagrażał środowisku, spełniał wymagania rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów³, a w przypadku odpadów niebezpiecznych musi (w zależności od ich właściwości i ilości) stosować przepisy ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych⁴ oraz w niektórych przypadkach dodatkowo przepisy odpowiedniego środka transportu np. dla samochodowego ADR⁵.

Obecnie nie wydaje się już zezwoleń na transport odpadów natomiast przedsiębiorca taki zobowiązany jest posiadać wpis do ww. rejestru co potwierdzone jest nadaniem mu indywidualnego numeru rejestrowego, składającego się z 9 cyfr i generowanego automatycznie. Zostaje również utworzone indywidualne konto przedsiębiorcy w BDO. Obowiązek rejestracji jako transportujący w BDO nie dotyczy transportu wytworzonych przez siebie odpadów.

Podstawowymi obowiązkami wynikającymi z ww. rozporządzenia są:

1. **Obowiązek oznakowania pojazdu**, w widocznym miejscu, z przodu (o zwolnieniu poniżej):
 - tablicą koloru białego o wymiarach 400 mm x 300 mm z napisem „ODPADY” literami koloru czarnego o wysokości minimum 100 mm i szerokości linii minimum 15 mm,
 - tablicą koloru białego o wymiarach 300 mm x 120 mm, z napisem o wysokości minimum 80 mm i szerokości linii minimum 12 mm, dopuszczoną do montażu na mniejszych pojazdach,
 - tablicą z literą „A”, dopuszczoną w transgranicznym przemieszczaniu odpadów.
2. **Posiadanie dokumentu potwierdzającego rodzaj transportowanych odpadów** oraz dane zlecającego, a w przypadku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości - dokumentu potwierdzającego rodzaj transportowanych odpadów oraz nazwę gminy, z terenu której są odbierane odpady. Dokumentami potwierdzającymi rodzaj transportowanych odpadów mogą być np.:
 - karty przekazania odpadów KPO – wygenerowany dokument transportowy,
 - faktura sprzedaży odpadów,
 - podstawowa charakterystyka odpadów,
 - dokument dotyczący transgranicznego przemieszczania odpadów,
 - inny dokument potwierdzający rodzaj transportowanych odpadów oraz dane zlecającego transport odpadów, jeżeli transportujący odpady nie posiada ww. dokumentów.

Jest przewidziane zwolnienie w zakresie oznakowania pojazdu i posiadania stosownego dokumentu dla posiadaczy odpadów zwolnionych z prowadzenia ewidencji odpadów i transportujących odpady inne niż niebezpieczne w ilości do 100 kg.

PODSUMOWANIE

Dla bezpieczeństwa przedsiębiorców transportując odpady odebrane bez wygenerowanego potwierdzenia w BDO rekomendowane jest w każdym przypadku posiadanie dokumentu potwierdzającego rodzaj transportowanych odpadów oraz dane zlecającego.

Z Poważaniem
Prezes Izby Konrad Nowakowski

² Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie rodzajów odpadów i ilości odpadów, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów (Dz.U. 2019 poz. 2531)

³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 7 października 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów (Dz. U. poz. 1742)

⁴ Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 382, z późn. zm.)

⁵ ADR – umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, sporządzona w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 769)